

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'da UNESCO tarafından koruma altında bulunan Hevsel Bahçelerini de besleyen Dicle Nehri yatağında iş makineleri ve kamyonlarla kumların taşındığına dair haberler kamuoyuna yansımıştır.

Kaçak kum taşıma işlemi sebebiyle nehrin debisinde oluşan olağan dışı hareketlilik son 5 yılda 6 yurttaşımızın boğularak yaşamını yitirmesine sebep olmuştur. Karpuzlu, Bağıvar ve Çarıklı köylerinin ortasından geçen dere yatağında iş makinelerinin gece saatlerinde kum ve çakılları taşınması bölgede yaşayan yurttaşlarımızı da rahatsız etmektedir.

Bölgede önemli bir ekonomik geçim kaynağı olan hayvancılık da bu kum taşıma işinden olumsuz etkilenmiştir. Nehirde oluşan çukurlar sebebiyle Dicle Nehri'nin diğer tarafına hayvanlarını otlatmak için götüremeyen yurttaşlarımızın hayvancılık faaliyetleri engellenmektedir.

Ekolojik denge anlamında da nehir yatağında ve çevresinde yaşayan canlı türlerinin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına neden olan bu işleme müdahale edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yıldır bölgede gerçekleşen bahse konu kum ve çakıl çıkarma işleminin herhangi bir yasal izni var mıdır?
2. Nehir yatağından çıkartılan bu malzemeler nereye taşınmaktadır?
3. Bahse konu işlem için idari ve mülki amirlikler bilgilendirilmiş midir?
4. Dicle Nehri yatağında gerçekleşen bu işlem izinsiz ise, yasal işlem başlatılacak mıdır? İzinli ise, ÇED Raporu gerektiren bu taş ve kum çıkartma işleminin raporu kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
5. Yakın zamanda dünyanın önemli doğal miraslarından olan, ülkemiz sınırlarında yer alan Salda Gölünde yaşanan doğa tahribatına benzer bir tahribat yaşanmaması için gerekli önlemler alınacak mıdır?
6. Bahse konu çakıl ve kum çıkarma işleminin iş makineleri aracılığıyla gece gerçekleştirilmesi bölge halkında şüphe uyandırmaktadır. Bu şüpheden doğan şikayetlerle ilgili uygulanan bir işlem var mıdır?
7. UNESCO Mirası olan bölgede gece yarısı hafriyat işlemi gerçekleştiren şahısların kimlikleri belirlenip haklarında işlem yapılacak mıdır?
8. Eğer iddiaya konu işlem ilgili kurum ve müdürlüklerden izinli ise, kültürel ve doğal miras olan bölgede bu tip bir çalışma için imza atan yetkililer hakkında idari soruşturma yürütülecek midir?
9. Mevsim koşulları sebebiyle bölgenin doğal yaşamına verilen tahribatın boyutları tespit edilecek midir? Bu tespitten ardından ne gibi çalışmalar yapılacaktır?
10. Kum ve çakıl çıkartma işlemi sebebiyle nehrin debisinde yaratılan olağanüstü hareketlilik sebebiyle son 5 yılda 6 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği bilinmektedir. Bu işlemi gerçekleştiren kurum ve kişiler hakkında "Ölüme sebebiyet vermek" gerekçesiyle hukuki işlemler yapılacak mıdır?